

Den næste sag på dagsordenen var:

4) *Forespørgsel nr. F 19:*

Forespørgsel til undervisningsministeren:

»Hvilke oplysninger kan undervisningsministeren give om de påtænkte omlægninger og besparelser inden for de videregående uddannelser?«

Af Jytte Andersen (S) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 19/3 85. Fremme af forespørgslen vedtaget 22/3 85).

Begrundelse

Dorte Bennedsen (S):

Det er sagt så tit, at det næsten kan virke banalt at gentage det, at det danske samfund ikke kan undvære videregående uddannelser, der går i dybden og bredden. Ej heller kan vi undvære grundforskning på et højt kvalitativt niveau. Ikke alene kan vi ikke undvære dem, men vi er tværtimod fundamentalt afhængige af dem, fordi de er forudsætningerne for, at vi kan gøre os gældende i den udvikling, vi på en lang række områder enten er midt i eller står umiddelbart over for, en udvikling, som medfører revolutionerende ændringer inden for naturvidenskab, medicin, bioteknik, informationsteknologi og mange andre områder.

Det er væsentligt at understrege, at vi i forbindelse med hele den udvikling, vi oplever i disse år, ikke blot skal tænke i baner af eksakte tekniske eller naturvidenskabelige uddannelser, men at vi også, hvis vi skal fungere som hele mennesker, og hvis vi skal overleve som kulturnation, må styrke den humanistiske islæt i vore uddannelser.

Samtidig er der næppe nogen, som vil påstå, at vort højere uddannelsessystem skal være en for én gang given størrelse; det vil og bør selvfølgelig ændre sig i takt med væsentlige ændringer i samfundet. Selv et kort blik på vore uddannelsesinstitutioner viser med megen tydelighed, at de også er seriøst optaget af, hvad man kan kalde omstillingens eller udviklingens problematik, således at de fortsat uddannelsesmæssigt og forskningsmæssigt kan leve op til fremtidens krav og behov.

Skal en sådan omstilling have en rimelig chance for at lykkes, kræver det tid og planlægning. Under anvendelse af ganske mange

ressourcer blev der udarbejdet en budgetmodel for de videregående uddannelser, og inden for de sidste 1½ til 2 år er der gennem de såkaldte besøgsrunder mellem ministeriet og institutionerne udarbejdet supplement og korrektioner, således at der tilsammen var dannet et rimelig klart billede af de rammer, institutionerne skulle planlægge inden for i de næste fem år.

Havde man holdt sig hertil, havde mange af problemerne kunnet løses på en tålelig manér, men sådan skulle det ikke gå. Om det nu er ministerens gamle nag til styrelsesloven, der er drivkraften, eller det er, fordi han ikke kan lide planlægning, eller det er ønsket om at vise, at denne regering er stærk og handlekraftig og kan afskedige fastansatte tjenestemænd, skal jeg ikke kunne sige, men den 27. februar kommer der pludselig ordre om store nedskæringer, krav om nye uddannelser, omprioriteringer, ressourceoverførsler, nedlæggelse af medicinsk-kemisk institut osv. – tiltag, der alle sammen skal gennemføres på få måneder af hensyn til finansloven. I sig selv en umulig opgave. Ministeren kalder sig liberalist, og man kan godt undre sig over, hvor langt sproget kan bære. I hvert fald er initiativet af 27. februar udtryk for en centralistisk holdning af dimensioner, som indtil nu har været usete i vores uddannelsessystem, og så raffineret sat ind dér, hvor demokratiseringen og selvstyret efter mange fødselsvanskeligheder har vist, at det kan fungere.

Men hertil kommer – og det er måske i virkeligheden det allerværste – at ministeriet i skrivelsen af 27. februar skriver: arbejdet med fastlæggelse af budgetoverslag for finansårene 1987–89 vil først blive indledt, når finanslovbidraget for 1986 kan lægges til grund. Direktoratet regner med at kunne meddele BO-budgetteringen i løbet af sommeren 1985, sådan at det kan indgå ved institutionernes videre interne planlægning.

Selv ministeren må dog erkende, at det er afgørende, hvis et indgreb af det omfang, han har pålagt institutionerne, skal gennemføres, at vide, om det er en engangsforestilling eller det vil gentage sig de følgende år. Først aftales rammer og forudsætninger, derefter planlægges institutionerne efter de givne vilkår, og så fejles hele dette arbejde til side med en skrivelse fra DBU, og derefter tales der om institutionernes videre interne